

„Nie zabijaj”

**Rzecz o plątym
przykazaniu**

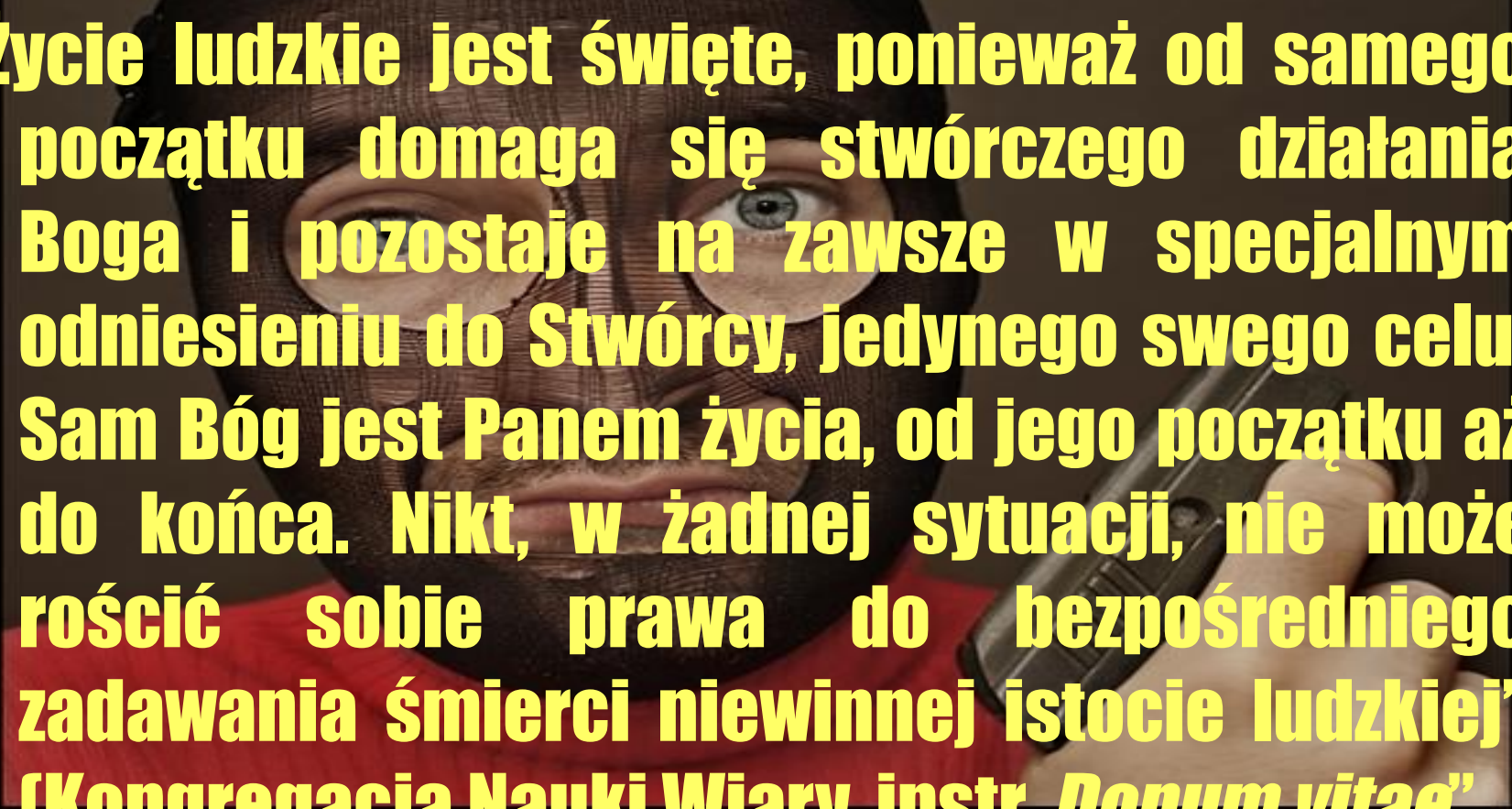
Treść przykazania

A black and white photograph of a pair of feet in white socks, one with a tag attached, set against a dark background. The feet are positioned as if they are about to step on a surface. The tag on the right foot has some text on it, but it is not clearly legible.

„Nie będziesz zabijał” (Wj 20, 13)

**„Nie wydasz wyroku śmierci na
niewinnego i sprawiedliwego” (Wj 23, 7)**

Bez niedomówień

„Życie ludzkie jest święte, ponieważ od samego początku domaga się stwórczego działania Boga i pozostaje na zawsze w specjalnym odniesieniu do Stwórcy, jedyne go swego celu. Sam Bóg jest Panem życia, od jego początku aż do końca. Nikt, w żadnej sytuacji, nie może rościć sobie prawa do bezpośredniego zadawania śmierci niewinnej istocie ludzkiej”
[Kongregacja Nauki Wiary, instr. *Donum vitae*”

Uprawniona obrona

- ❖ „Z samoobrony może wynikać dwojaki skutek: zachowanie własnego życia oraz zabicie napastnika (...) Zróżnicowanie czynności moralnych zależy od tego, co się zamierza, a nie od tego, co jest wbrew zamierzeniu” (Św. Tomasz z Akwinu, *Summa theologiae*);
- ❖ Kto broni własnego życia, nie jest winny zabójstwa, nawet jeśli jest zmuszony zadać swemu napastnikowi śmiertelny cios;
- ❖ Uprawniona obrona może być nie tylko prawem, ale i obowiązkiem tego, kto jest odpowiedzialny za życie innych. Z tej racji sprawujący prawowitą władzę mają prawo uciec się nawet do broni, aby odeprzeć napastnika;
- ❖ Prawowita władza ma prawo do wymierzania kar proporcjonalnych do wagi przestępstwa. Gdy kara jest dobrowolnie przyjęta przez winowajcę, ma wartość zadośćuczynienia.

Kara śmierci

„Kiedy tożsamość i odpowiedzialność winowajcy są w pełni udowodnione, tradycyjne nauczanie Kościoła nie wyklucza zastosowania kary śmierci, jeśli jest ona jedynym dostępnym sposobem skutecznej ochrony ludzkiego życia przed niesprawiedliwym napastnikiem. (...) Jeżeli jednak środki bezkrwawe wystarczą do obrony i zachowania bezpieczeństwa osób przed napastnikiem, władza powinna ograniczyć się do tych środków. (...) biorąc pod uwagę możliwości, jakimi dysponuje państwo, (...) przypadki absolutnej konieczności usunięcia winowajcy są bardzo rzadkie, a być może już nie zdarzają się wcale” (KKK 2267)

Zabójstwo zamierzone

- Piąte przykazanie zakazuje pod grzechem ciężkim *zabójstwa bezpośredniego i zamierzonego.*
- Szczególnie ciężkimi przestępstwami jest dzieciobójstwo, bratobójstwo, zabójstwo rodziców i współmałżonków
- Nie wolno podejmować działań z intencją spowodowania *pośrednio* śmierci osoby
- Nie wolno odmawiać pomocy osobie będącej w niebezpieczeństwie
- Zabójstwo niezamierzone nie pociąga za sobą odpowiedzialności moralnej.

E u t a n a z j a

- Eutanazja bezpośrednia, niezależnie od motywów, polega położeniu kresu życia osób upośledzonych, chorych lub umierających. Jest moralnie niedopuszczalna;
- Działanie lub zaniechanie działania, które w zamierzeniu zadaje śmierć, jest niedopuszczalne;
- Zaprzestanie zabiegów medycznych kosztownych, ryzykownych, nadzwyczajnych lub niewspółmiernych do oczekiwanych rezultatów, może być uprawnione – „uporczywa terapia”;
- Nawet jeśli śmierć jest uważana za nieuchronną, zwykłe zabiegi przysługują osobie chorej. Należy zwrócić uwagę, na opiekę paliatywną, która akceptuje zbliżającą się śmierć osoby chorej, ale jej nie zamierza.

Aborcja

- **Życie ludzkie od chwili poczęcia powinno być szanowane i chronione w sposób absolutny.**
- **Od początku Kościół broni życia nienarodzonych głosząc, że aborcja to poważne zło moralne: „*Nie będziesz zabijał płodu przez przerywanie ciąży ani nie zabijesz nowonarodzonego*” (Didache)**
- **Formalne współdziałanie w przerywaniu ciąży stanowi poważne wykroczenie. Kościół nakłada kanoniczną karę ekskomunikacji za to przestępstwo przeciwko życiu ludzkiemu: „*Kto powoduje przerwanie ciąży, po zaistnieniu skutku, podlega ekskomunice wiążącej mocą samego prawa*” (KPK, kan. 1398)**
- **Ponieważ embriion powinien być uważany za osobę od chwili poczęcia, powinno się bronić jego integralności i leczyć go jak każdą inną osobę**
- **Diagnostyka prenatalna jest dozwolona, gdy ma na celu ochronę życia. Zaś zakazana, gdy prowadzi do aborcji – diagnostyka nie może być wyrokiem śmierci**

S a m o b ó j s t w o

- ① Jesteśmy zarządcami , a nie właścicielami życia, które Bóg nam powierzył;
- ② Samobójstwo jest wypaczeniem przeciw miłości samego siebie i przeciw miłości bliźnich, bo zrywam z nimi więź;
- ③ Samobójstwo popełnione by dać „przykład”, szczególnie młodym, nabiera dodatkowo ciężaru zgorszenia;
- ④ Zaburzenia psychiczne, strach przed próbą, cierpieniem lub torturami, mogą zmniejszyć odpowiedzialność;
- ⑤ Nie powinno się tracić nadziei dotyczącej zbawienia osób, które odebrały sobie życie.

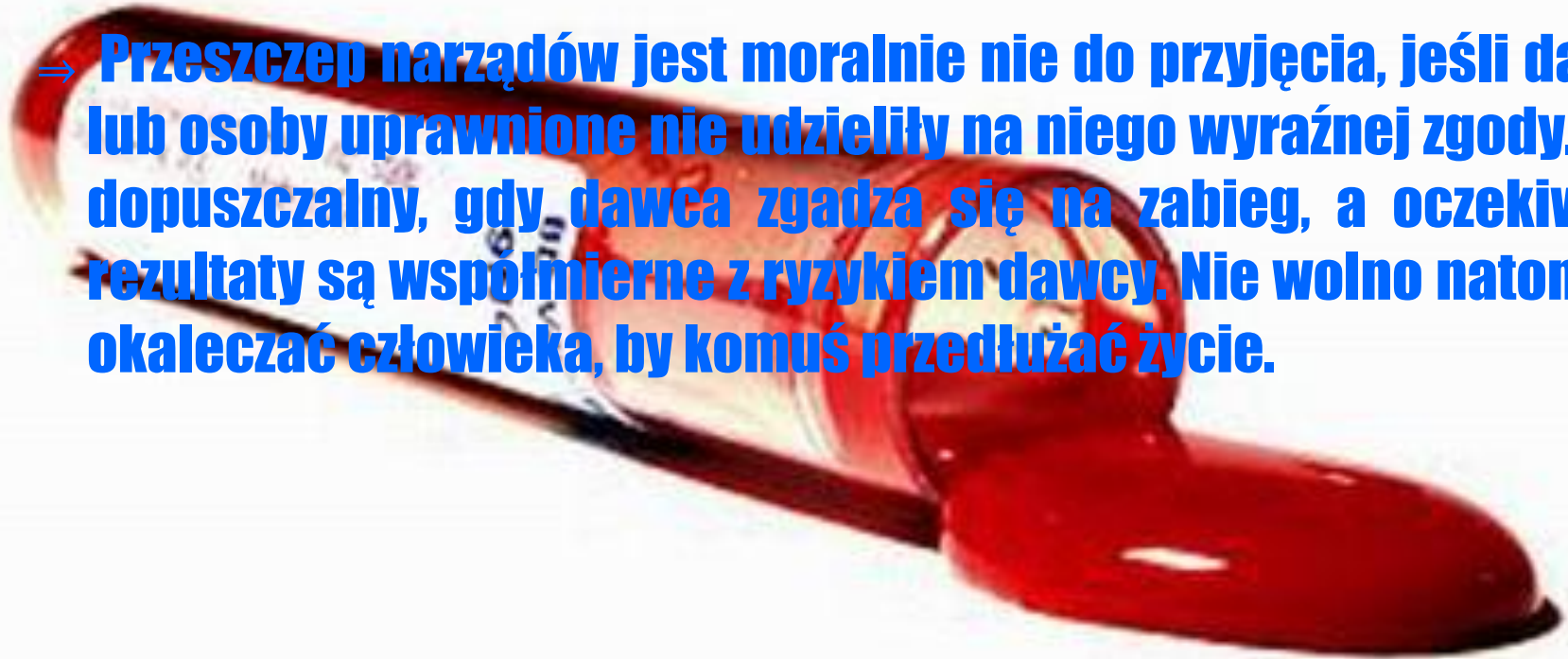
Zgorszenie

- ❑ Zgorszenie – to postawa lub zachowanie, które prowadzi drugiego człowieka do popełnienia zła;
- ❑ Zgorszenie nabiera szczególnego ciężaru ze względu na autorytet tych, którzy je powodują, lub słabość tych, którzy go doświadczają (por. Mt 18, 6);
- ❑ Źródłem zgorszenia może być: prawo, instytucje, moda, opinia publiczna (por. Łk 17, 1).

Poszanowanie osoby i badania naukowe

- ⇒ **Doświadczenia naukowe, medyczne lub psychologiczne na osobach, mogą przyczynić się do leczenia chorych;**
- ⇒ **Powinny jednak służyć człowiekowi z poszanowaniem praw moralnych. Dlatego nie wolno godzić się na doświadczenia sprzeczne z godnością osób;**
- ⇒ **Przeszczep narządów jest moralnie nie do przyjęcia, jeśli dawca lub osoby uprawnione nie udzieliły na niego wyraźnej zgody. Jest dopuszczalny, gdy dawca zgadza się na zabieg, a oczekiwane rezultaty są współmierne z ryzykiem dawcy. Nie wolno natomiast okaleczać człowieka, by komuś przedłużyć życie.**

Poszanowanie integralności cielesnej

Chrześcijaństwo sprzeciwia się:

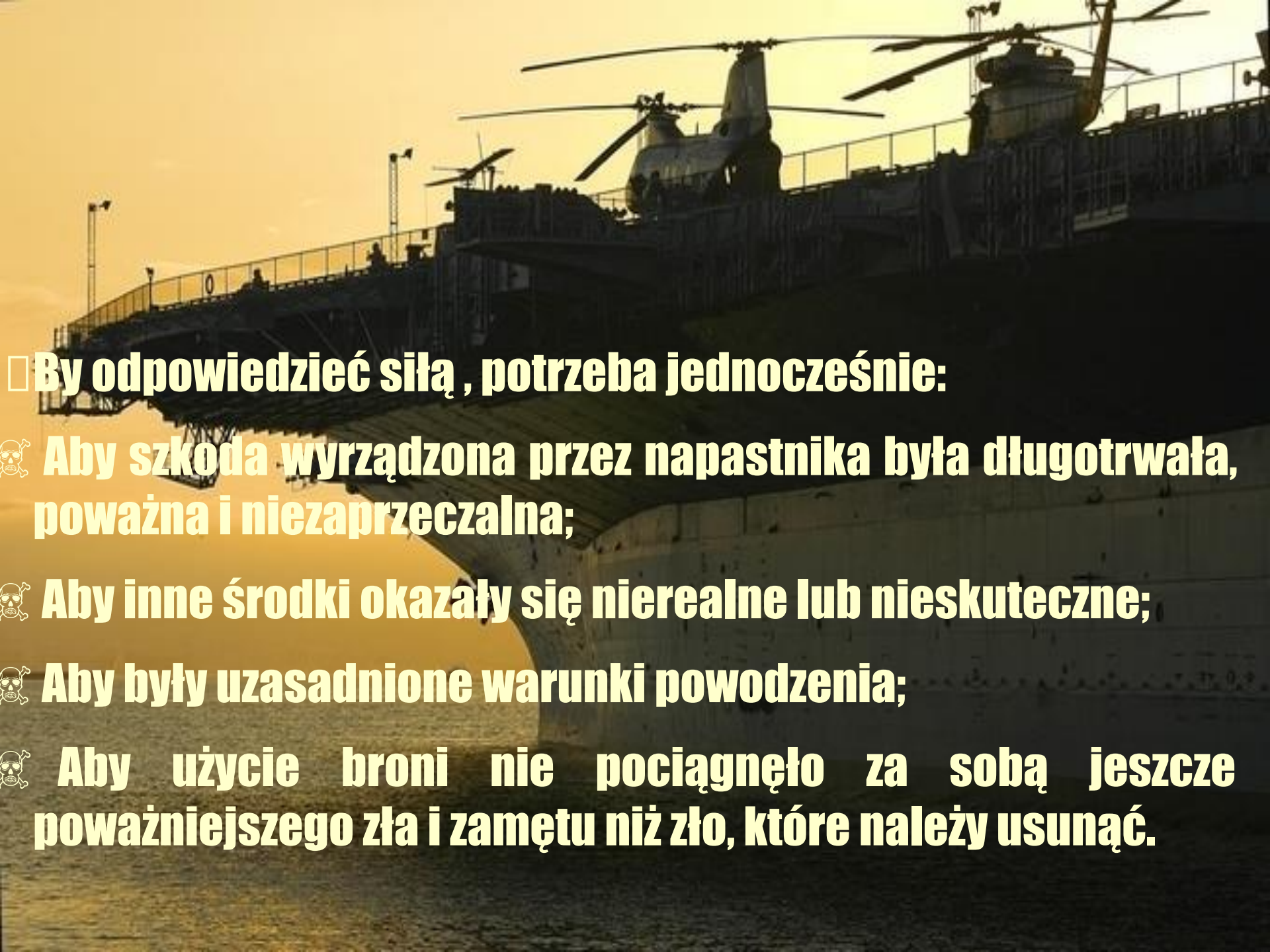
- Urowadzeniom;**
- Braniu zakładników;**
- Terroryzmowi;**
- Okaleczeniom ciała**

Szacunek dla zmarłych

- ❖ Osobom umierającym należy okazywać szacunek i troskę, by pomóc im godnie przeżyć ostatnie chwile;
- ❖ Ciała zmarłych powinny być traktowane z szacunkiem i miłością wypływającą z wiary i nadziei zmartwychwstania;
- ❖ Sekcja zwłok może być moralnie dopuszczona tylko ze względów na prowadzone śledztwo lub przeprowadzanych badań naukowych;
- ❖ Bezpłatne przekazywanie narządów po śmierci jest dopuszczalne i może zasługiwać na dobro;
- ❖ Kościół zezwala na kremację zwłok, jeśli nie podważa ona wiary w zmartwychwstanie.

Obrońa pokoju

- ❑ Kościół zachęca do unikania wojny;
- ❑ Po wyczerpaniu wszystkich środków pokojowych, państwo może odpowiedzieć zbrojnie na agresję.

□ By odpowiedzieć siłą , potrzeba jednocześnie:

☠ Aby szkoda wyrządzona przez napastnika była długotrwała, poważna i niezaprzeczalna;

☠ Aby inne środki okazały się nierealne lub nieskuteczne;

☠ Aby były uzasadnione warunki powodzenia;

☠ Aby użycie broni nie pociągnęło za sobą jeszcze poważniejszego zła i zamętu niż zło, które należy usunąć.

Dziękuję za uwagę!

Pomoc Duchowa

www.adonai.pl